

Riktlinjer för fast konstnärlig gestaltning - Region Skånes fastighetsbestånd

Inledning

Den fasta konstnärliga gestaltningen är en del av Region Skånes ambition med att skapa attraktiva och välkomnande arbets- och vårdmiljöer. Arbetet med fast konstnärlig gestaltning tar avstamp i Region Skånes värderingar:

- Att vara välkomnande
- Att vara drivande
- Att visa omtanke och respekt

Riktlinjernas syfte och funktion

Riktlinjerna har upprättats gemensamt av Region Skånes servicenämnd och Region Skånes kulturnämnd med syfte att beskriva hur Region Skåne arbetar med fast konstnärlig gestaltning.

Riktlinjerna:

- Beskriver mål och strategi med fast konstnärlig gestaltning i framtida byggnader och Region Skånes befintliga fastighetsbestånd
- Utgör underlag för uppdragsbeskrivning och genomförandet av fast konstnärlig gestaltning i framtida byggnader och Region Skånes befintliga fastighetsbestånd

Mål med fast konstnärlig gestaltning

I Regionstyrelsens beslut från december 2013 betonas vikten av att framtida byggnationer ska utformas med höga arkitektoniska värden både inom och i anslutning till aktuellt sjukhusområde eller byggprojekt.

Målet med fast konstnärlig gestaltning är att vara del av en attraktiv och välkomnande arbets- och vårdmiljö, och ska stärka helhetsintrycket i det aktuella byggprojektet samt vara en hälsofrämjande drivkraft i vårdmiljön, såväl som i administrativa byggnader.

Med fast konstnärlig gestaltning menas konstnärlig gestaltning som:

- Förhåller sig till platsens och byggnadens förutsättningar
- Förhåller sig till byggnadens krav på generalitet och flexibilitet
- Förhåller sig till gällande kriterier för att bokföra utgiften som materiell investering
- Förvaltas och ägs av Region Skåne enligt jordabalken

Fast konstnärlig gestaltning kan exempelvis vara:

- Bearbetning av befintliga material
- Tillägg av ljus, skulpturala, måleriska eller andra konstnärliga inslag
- Bearbetning och tillägg av arkitektoniska beståndsdelar

Verksamhetsbeskrivningar, design- och gestaltungsprogram samt specifika krav styr ambitionsnivå, omfattning och behov av fast konstnärlig gestaltning. Punkterna nedan är exempel på vad Region Skåne ska tänka på för att fast konstnärlig gestaltning ska bli en del av en attraktiv och välkomnande arbets- och vårdmiljö med medarbetare och patient i fokus.

- God vård- och arbetsmiljö
- Trygghet och tillgänglighet
- Tydlig orientering
- Dagsljus och tillgång till natur
- Platser för lugn och ro
- Lekhörna och rekreation för familjer

För att uppnå målen med fast konstnärlig gestaltning ska projekten kännetecknas av en dynamisk hållbarhet. Detta säkras genom att gestaltningarna kännetecknas av:

- Språklig bredd – mångfald av konstnärliga och estetiska uttryck
- Innehållsmässig neutralitet – delprojekten ska möjliggöra fråge- och problemformuleringar även i framtiden
- Material- och miljömässig hållbarhet - genom att prioritera robusta system och material med lång livslängd, låg energiförbrukning och litet underhållsbehov optimeras förvaltnings- och driftskostnader
- Väl formulerad och tillgänglig tolkning - gestaltningen ska nå en blandad publik och ha förutsättningar att uppfylla dagens och framtidens behov
- God kommunikation – som skapar förutsättningar för mottagaren att förstå/delta
- Dokumentation

Vid val av platser och omfattning av fast konstnärlig gestaltning arbetar Region Skåne med nedanstående zonindelning (1-3). Slutlig placering avgörs i dialog med aktuell verksamhet.

- Zon 1, de offentliga rummen avser exempelvis entréområde, centralkorridor, husfasad och utemiljö
- Zon 2, de semi-offentliga rummen avser exempelvis väntrum och innergårdar och huvudkorridor
- Zon 3, patient- och personalnära rum avser exempelvis korridor, mottagnings- och vårdtrum samt medarbetarytor

Ekonomi

Regionservice har ansvar för inköp och upphandling av fast konstnärlig gestaltning vid om- och nybyggnation av Region Skånes fastigheter. Region Skåne tillämpar en dialog- och behovsmodell för att identifiera och fastställa storleken på bygginvesteringskostnaden för fast konstnärlig gestaltning i ett byggprojekt.

Enligt dialog- och behovsmodellen ska aktuella projektledare för bygg och verksamhet samt konstnärlig projektledare ta följande faktorer i beaktande:

- Politiska visioner, beslut och byggperiodens tidslängd
- Verksamhetskontext – hänsyn till omfattning ska tas till prioriterade grupper som psykiatri, barn och unga samt onkologi
- Arkitekturens förutsättningar - hänsyn ska tas till ovannämnda zonindelning

I kalkylposten som avsätts för fast konstnärlig gestaltning och dess kringkostnader ska bland annat följande punkter tas i beaktande i den totala konstbudgeten:

- Arvoden – konstnär och konsult
- Resursförstärkning – projektledare och extern projektledare
- Projektering
- Byggnadstekniska åtgärder
- Produktionskostnader
- Materialkostnader
- Transport och resor
- Installation och montering